

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1012/2024
31.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Миролјуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА и др., због кривичног дела прање новца из члана 231. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Николе Матића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4 51/21 од 30.11.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 400/24 од 21.05.2024. године, у седници већа одржаној 31.10.2024. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Николе Матића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4 51/21 од 30.11.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 400/24 од 21.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4 51/21 од 30.11.2023. године, окривљена АА оглашена је кривом због кривичног дела прање новца из члана 231. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које је осуђена на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужна да плати у року 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а окривљени ББ је оглашен кривим због кривичног дела прање новца из члана 231. став 3. у вези става 1. и 2. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године и новчану казну у износу од 200.000,00 динара, коју је дужан да плати у року 3 месеца од дана правноснажности пресуде и одређено је да ће суд, уколико окривљени новчане казне на које су осуђени, не плате у остављеном року, исте заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, одредити један дан казне затвора.

На основу одредбе члана 231. став 7. Кривичног законика и члана 87. Кривичног законика, према окривљеној АА изречена је мера безбедности одузимања предмета и то стана, ближе описаног у изреци пресуде.

Истом пресудом окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини суд одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 400/24 од 21.05.2024. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца ВЈТ у Београду, Посебног одељења за сузбијање корупције и бранилаца окривљених, адвоката Стефана Јокића и Николе Матића и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Никола Матић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде и окривљене ослободи од оптужбе или да исте укине и предмет врати нижестепеном суду на поновно одлучивање. Предложио је да заједно са окривљенима буде позван на седницу већа.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљених у захтеву за заштиту законитости истиче да је кривични закон повређен на штету, пре свега, окривљене АА, јер у изреци првостепене пресуде није описано знање у тренутку пријема, да предметна имовина потиче од кривичног дела, нити се на поуздан начин може закључити време када је окривљена АА, примила новац од окривљеног ББ, како би се у односу на то утврдило да је окривљена у тренутку пријема новца знала да исти потиче од кривичног дела, па се у радњама окривљене не стичу битни елементи кривичног дела из члана 231. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које је оглашена кривом. С обзиром на начин како су описане радње окривљених, према ставу браниоца, ова повреда односи се и на окривљеног ББ. У вези са тим бранилац наводи да иако у односу на радњу кривичног дела која је окривљеном ББ стављена на терет, није било неопходно унети, део субјективног елемента, који недостаје у односу на окривљену АА, из тога, што у изреци пресуде није наведено када и у којим износима је окривљени давао новац окривљеној, произилази да дело за које је оглашен кривим није кривично дело, због чега је требао бити ослобођен од оптужбе.

Одредбом члана 231. став 1. Кривичног законика прописано да кривично дело прање новца чини и онај ко изврши конверзију или пренос имовине са знањем да та имовина потиче од кривичног дела у намери да се прикрије или лажно прикаже незаконито порекло имовине или прикрије или лажно прикаже чињенице о имовини са знањем да та имовина потиче од кривичног дела. Квалификовани облик овог кривичног дела из става 2. истог члана, постојаће ако износ новца или имовине из става 1. наведеног члана прелази 1.500.000,00 динара. Кривично дело из става 3. исте одредбе чини онај ко учини дело из става 1. и 2. ове одредбе са имовином коју је сам прибавио извршењем кривичног дела.

Из законског описа бића кривичних дела која су окривљенима стављена на терет и за која су оглашени кривим, произилази да се радња извршења основног облика

предметног кривичног дела (став 1.) може се остварити на три начина и то конверзијом или преносом имовине, прикривањем или лажним приказивањем чињеница о имовини и стицањем, држањем или коришћењем имовине, при чему је неопходно да је реч о имовини која потиче од кривичног дела. На субјективном плану потребан је умишљај, који би требало да обухвати и знање о томе да имовина потиче од кривичног дела, то се у законском опису кривичног дела експлицитно захтева код сва три начина предузимања радње извршења. Међутим код радње стицања, држања или коришћења имовине, то знање треба да постоји у време када се до имовине дошло тј. у тренутку њеног пријема.

Из изреке првостепене пресуде у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости произилази да су окривљени у време и на месту ближе описаном у тој изреци, са знањем да имовина – новац у износу од 58.750,00 еура, потиче од кривичног дела посредовање у проституцији из члана 184. став 1. Кривичног законика, због којег кривичног дела се против окривљеног ББ води поступак пред Вишим судом у Београду у предмету К 471/19, у намери да прикрију незаконито порекло имовине чија вредност прелази 1.500.000,00 динара, при чему је окривљени ББ вршио пренос имовине коју је сам прибавио извршењем кривичног дела, а окривљена АА је извршила конверзију и пренос имовине, а потом стицање држање и коришћење имовине, поступајући у стању урачунљивости, свесни својих дела, чије су извршење хтели и свесни да су њихова дела забрањена, на тај начин што је окривљени ББ у више наврата у периоду од 06.06.2017. године до 30.10.2018. године предао окривљеној новац у готовини у укупном износу од 58.750,00 еура, који је она уплатила на свој девизни рачун, означен у изреци, те дала банци налог за пренос наведеног новца на девизни рачун Привредног друштва „Рамид“ ДОО, Београд, а све сходно уговору о купопродаји непокретности – стана, ближе описаног у изреци, који је дана 29.05.2017. године закључила са наведеним Привредним друштвом и којим је предвиђена купопродајна цена стана са урачунатим ПДВ од 58.750,00 евра, да би дана 31.10.2018. године по исплати уговорене цене од 58.750,00 еура и по преузимању фискалног рачуна од продавца на ком је цена стана исказана у динарској вредности од 7.012.335,52 динара ушла у посед наведене некретнине, а затим дана 29.11.2018. године Пореској управи Филијала Палилула поднела писани захтев за рефундацију плаћеног ПДВ за куповину првог стана у износу од 542.540,00 динара, који захтев јој је усвојен и извршен повраћај новца у износу од 542.540,00 динара, на рачун окривљене.

Према налажењу Врховног суда, у изреци побијане првостепене пресуде у односу на окривљеног ББ наведена су сва законска обележја кривичног дела праће новца из члана 231. став 3. у вези става 1. и 2. Кривичног законика, за које је он оглашен кривим, како објективна обележја, која се односе на радњу извршења, која се у конкретном случају састоји у томе што је окривљени у намери да прикрије незаконито порекло имовине, вршио пренос имовине, коју је сам прибавио извршењем кривичног дела из члана из члана 184. став 1. Кривичног законика, у износу који прелази 1.500.000,00 динара, односно у укупном износу од 58.750,00 евра, са знањем да тај новац потиче од кривичног дела, тако и субјективна обележја која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног за извршење дела, који укључује и свест о забрањености дела. По налажењу овога суда за постојање овог кривичног дела, не постоји обавеза описивања и прецизирања времена и износа у којима је окривљени давао новац окривљеној, већ је само потребно утврдити да је са знањем да имовина потиче од кривичног дела вршен пренос имовине, коју је окривљени сам прибавио извршењем кривичног дела, а у намери прикривања незаконитог порекла те

имовине (новца), што у конкретном случају, у односу на окривљеног ББ, из изреке пресуде, јасно и недвосмислено произилази.

Поред овога, из чињеничног описа кривичних дела у изреци првостепене пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се и у описаним радњама окривљене АА стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела праће новца из члана 231. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које је она оптужена и правноснажно оглашена кривом.

По налажењу овога суда, иако је тачан навод изнет у захтеву браниоца да у изреци првостепене пресуде у опису радње извршења предметних кривичних дела није експлицитно наведено (и посебно за окривљену АА), да знање да имовина потиче од кривичног дела постоји у време када се до имовине дошло тј. у тренутку њеног пријема, неуношење формалне садржине дела законског текста и то „у тренутку пријема“, у изреку првостепене пресуде, не указује да радње које је окривљена предузела у конкретном случају, не представљају кривично дело из члана 231. став 2. у вези става 1. Кривичног законика.

Ово стога што, из објективних чињеница и околности означених у изреци, које се односе на радњу извршења окривљене, која се састоји у томе што је окривљена у намери да прикрије незаконито порекло имовине, извршила конверзију и пренос, а потом стицање, држање и коришћење имовине у износу који прелази 1.500.000,00 динара, односно у укупном износу од 58.750,00 евра, са знањем да тај новац потиче од кривичног дела, тако и из описа субјективног односа окривљене према извршеном делу – из кога произилази да је поступала са директним умишљајем уз постојање свести о забрањености дела, по оцени овога суда, произилази да чињенични опис у себи садржи да је знање да имовина потиче од кривичног дела постојало у тренутку пријема имовине (новца) односно да је овај део законског описа кривичног дела реализован свесним и вољним радњама окривљене, које су детаљно описане у изреци пресуде.

Наведени став произилази из релеватних међународних извора и то пре свега из Варшавске конвенције – Конвенције Савета Европе о прању, тражењу, заплени и одузимању прихода стечених криминалом и о финансирању тероризма („Службени гласник РС“ - Међународни уговори бр. 19/09), којом су у члану 9., прописани услови у погледу субјективног односа извршиоца према кривичном делу, па је тако ставом 2. ове одредбе, прописано да „знање, намера или циљ потребан као елемент кривичног дела наведеног у том ставу могу се извести из објективног, чињеничног стања“, које је фактички садржано у чињеничном опису радње извршења кривичног дела.

Из наведених разлога, Врховни суд налази да доношењем побиијаних пресуда није повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, по питању да ли су дела за која се окривљени гоне кривична дела, а на шта се неосновано указује поднетим захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених.

Поред наведеног, бранилац окривљених, наводима који се односе на први део изреке првостепене пресуде, у којима су уопштено описане радње обоје окривљених, указује на неразумљивост изреке односно на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, док остали наводи браниоца представљају оспоравање разлога пресуде (битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП) и оспоравање утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП).

Међутим, Врховни суд се у разматрање и оцену ових навода захтева није упуштао, јер битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2.

тачка 2) ЗКП и повреда члана 440. ЗКП, не представљају законом прописане због којих окривљени и његов бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић